

ردیابی و اندازه گیری جریان غلیظ رسوبی در مخزن سد مارون (سال ۹۱-۹۰)

روح اله مهربانی - فوق لیسانس سازه های آبی

سازمان آب و برق خوزستان - معاونت مطالعات پایه و طرح های جامع منابع آب- رییس قسمت ساخت مدل های فیزیکی

علی مکوندی- فوق لیسانس سازه های آبی

سازمان آب و برق خوزستان - معاونت مطالعات پایه و طرح های جامع منابع آب - رییس قسمت رسوب سنجی و رسوب شناسی

مصطفی نکوئیان فر - فوق لیسانس زمین شناسی

سازمان آب و برق خوزستان - معاونت مطالعات پایه و طرح های جامع منابع آب - سرپرست مدیریت مطالعات رسوب

هوشنگ حسونی زاده - دکتری سازه های آبی

سازمان آب و برق خوزستان - معاون مطالعات پایه و طرح های جامع منابع آب

چکیده

یکی از پدیده های مهم در رسوبگذاری مخازن سدها ، جریان های غلیظ رسوبی می باشد . این پدیده رابطه مستقیم با سیلاب و فرسایش در حوضه های بالادست مخازن سدها دارد . حوضه آبریز مارون به علت کاهش پوشش گیاهی در ارتفاعات و شیب زیاد حوضه و همچنین سازندهای زمین شناختی ، مرکب از رسوبات ت بخری و مارن ، مستعد فرسایش و ایجاد جری ان غلیظ در فصول بارش می باشد . به همین منظور مدیریت مطالعات رسوب از زیر مجموعه های معاونت مطالعات پایه و طرح های جامع منابع آب سازمان آب و برق خوزستان در پروژه ای اقدام به اندازه گیری و ردیابی میدانی جریان های غلیظ رسوب ی در مخزن سد مارون نموده است . این عملیات با استفاده از دستگاه های اندازه گیری پیشرفته مانند ADCP ، RCM9 و RBR انجام گردیده است . هدف از این پروژه مدیریت جریان های غلیظ رسوبی در مخزن سد مارون و تعیین مقدار رسوبات حمل شده توسط این جریان ها به مخزن بوده است.

واژه های کلیدی : جریان غلیظ رسوبی، دستگاه های ADCP ، RCM9 و RBR

مقدمه

حوضه آبریز مارون در دامنه های جنوب و جنوب غربی زاگرس میانی قرار دارد . مساحت این حوضه ۷۱۷۸ کیلومتر مربع می باشد . میانگین بارندگی در این حوضه از حدود ۱۵۰ میلیمتر در جلگه های پست ساحلی تا حدود ۹۰۰ میلیمتر در ارتفاعات شمالی تغییر می پذیرد . حداکثر نزولات جوی در فاصله ماه های آذر تا اسفند رخ می دهد . حدود ۲۰ درصد مساحت حوضه مارون را ارتفاعات بیش از ۱۰۰۰ متر و کوهستانی تشکیل داده اند که در ایجاد آب رواناب سطحی و سیلاب ها نقش اساسی ایفا می نماید . ارتفاع متوسط این حوضه حدود ۶۴۶ متر از سطح دریا برآورد شده است . این حوضه به علت کاهش پوشش گیاهی در ارتفاعات و شیب